

Směrnice Rady 2009/147/ES
ze dne 30. listopadu 2009,
o ochraně vod volně žijících ptáků

<http://eur-lex.europa.eu/legal-content/CS/TXT/?qid=1437997266798&uri=CELEX:32009L0147>

EVROPSKÝ PARLAMENT A RADA EVROPSKÉ UNIE,

s ohledem na Smlouvu o založení Evropského společenství, a zejména na čl. 175 odst. 1 této smlouvy,

s ohledem na návrh Komise,

s ohledem na stanovisko Evropského hospodářského a sociálního výboru (1),

v souladu s postupem stanoveným v článku 251 Smlouvy (2),

vzhledem k těmto důvodům:

-1

Směrnice Rady 79/409/EHS ze dne 2. dubna 1979 o ochraně volně žijících ptáků (3) byla několikrát podstatně změněna (4). Z důvodu srozumitelnosti a přehlednosti by měla být uvedená směrnice kodifikována.

-2

Rozhodnutí Evropského parlamentu a Rady č. 1600/2002/ES ze dne 22. července 2002 o šestém akčním programu Společenství pro životní prostředí (5) vyzývá ke specifickým opatřením pro biologickou rozmanitost zahrnující ochranu ptáků a jejich stanovišť.

-3

Početnost velkého množství druhů volně žijících ptáků přirozeně se vyskytujících na evropském území členských států klesá, a to v některých případech velmi rychle. Tento pokles představuje vážnou hrozbu pro ochranu přírodního prostředí, především protože takový vývoj ohrožuje biologickou rovnováhu.

-4

Druhy volně žijících ptáků přirozeně se vyskytující na evropském území členských států jsou zejména stěhovavé druhy. Takové druhy tvoří společné dědictví a jejich účinná ochrana je typickým problémem životního prostředí překračujícím hranice státu, který vyžaduje společnou odpovědnost.

-5

Zachování druhů volně žijících ptáků vyskytujících se v přírodě na evropském území členských států je nezbytné pro uskutečnění cílů Společenství v oblastech zlepšování životních podmínek a udržitelného rozvoje.

-6

Přijímaná opatření je nutno uplatnit na různé činitele ovlivňující početnost ptáků, a sice na následky lidské činnosti, zejména na ničení a znečišťování stanovišť ptáků, na odchyt a usmrcování ptáků člověkem a obchod vyplývající z takových postupů. Přísnost těchto opatření by v rámci strategie ochrany ptactva měla být upravena podle specifické situace různých druhů.

-7

Cílem je dlouhodobá ochrana přírodních zdrojů a péče o ně jako o nedílnou součást dědictví evropských národů. To umožňuje regulovat přírodní zdroje a usměrňovat jejich využívání na základě opatření nezbytných pro uchování a zlepšení přírodní rovnováhy mezi druhy v rámci únosných mezí.

-8

Zachování, udržování nebo obnova dostatečné rozmanitosti a rozlohy stanovišť jsou pro ochranu všech druhů ptáků nezbytné. Některé druhy ptáků by měly být předmětem zvláštních opatření chránících jejich stanoviště, aby v rámci jejich areálů rozšíření bylo zajištěno jejich přežití a rozmnožování. Taková opatření také musí brát v úvahu stěhovavé druhy a musí být koordinována s ohledem na vytvoření komplexního celku.

-9

Je nezbytné zabránit negativním dopadům komerčních zájmů, které vyvolávají nepříznivý tlak na stupeň využívání ptačích populací, je nutno uplatnit všeobecný zákaz uvádění na trh a veškeré odchylky omezit jen na druhy, jejichž biologický stav to umožňuje s přihlédnutím ke specifickým podmínkám v jednotlivých oblastech.

-10

Ve Společenství jako celku mohou být určité druhy loveny s ohledem na vysokou početnost jejich populací, zeměpisné rozšíření a reprodukční potenciál, což představuje přijatelné využití, jsou-li stanoveny a dodržovány určité limity a je-li takový lov slučitelný s udržením populace těchto druhů na uspokojivé úrovni.

-11

Je nezbytné zakázat různé prostředky, zařízení nebo metody hromadného nebo nevýběrového odchyty či usmrcování a rovněž lovení z určitých dopravních prostředků, s ohledem na nadměrné snížení početnosti, jež u příslušných druhů způsobují nebo mohou způsobit.

-12

S ohledem na význam, který je možno přikládat některým specifickým situacím, by za určitých podmínek měla existovat možnost udělovat odchylky, které by dlouhodobě a pravidelně sledovala Komise.

-13

Ochrana ptáků, zejména stěhovavých, představuje i nadále problém vyžadující vědecký výzkum. Takový výzkum rovněž umožní posoudit účinnost přijatých opatření.

-14

Po konzultacích s Komisí je třeba postarat se o to, aby vysazení některých druhů volně žijících ptáků, které se na evropském území členských států v přírodě nevyskytují, nepoškodilo místní rostliny a živočichy.

-15

Komise každé tři roky vypracuje a rozešle členským státům souhrnnou zprávu založenou na informacích, které jí členské státy o provádění vnitrostátních právních předpisů přijatých podle této směrnice předložily.

-16

Opatření nezbytná k provedení této směrnice by měla být přijata v souladu s rozhodnutím Rady 1999/468/ES ze dne 28. června 1999 o postupech pro výkon prováděcích pravomocí svěřených Komisi (6).

-17

Zejména je třeba zmocnit Komisi k přizpůsobení některých příloh vědeckému a technickému pokroku. Jelikož tato opatření mají obecný význam a jejich účelem je změnit jiné než podstatné prvky této směrnice, musí být přijata regulativním postupem s kontrolou stanoveným v článku 5a rozhodnutí 1999/468/ES.

-18

Touto směrnicí nejsou dotčeny povinnosti členských států týkající se lhůt pro provedení zmíněných směrnic ve vnitrostátním právu uvedených v části B přílohy VI,

PŘIJALY TUTO SMĚRNICI:

Článek 1

1. Tato směrnice se týká ochrany všech druhů ptáků přirozeně se vyskytujících ve volné přírodě na evropském území členských států, na něž se vztahuje Smlouva. Zahrnuje ochranu, regulování těchto druhů a péči o ně a stanoví pravidla pro jejich využívání.

2. Vztahuje se na ptáky, jejich vejce, hnízda a stanoviště.

Článek 2

Členské státy přijmou opatření nezbytná k tomu, aby populace druhů uvedených v článku 1 byly zachovány na úrovni nebo přivedeny na úroveň, která odpovídá zejména ekologickým, vědeckým a kulturním požadavkům, přičemž budou brát v úvahu hospodářské požadavky a požadavky rekreace.

Článek 3

1. S přihlédnutím k požadavkům uvedeným v článku 2 přijmou členské státy nezbytná opatření na ochranu, zachování nebo obnovení dostatečné rozmanitosti a rozlohy stanovišť pro všechny druhy ptáků, na které se vztahuje článek 1.

2. Ochrana, uchování a obnova biotopů a stanovišť bude zahrnovat zejména následující opatření:

a)

zřizování chráněných území;

b)

udržování a péči v souladu s ekologickými potřebami stanovišť uvnitř chráněných území i mimo ně;

c)

obnovu zničených biotopů;

d)

vytváření biotopů.

Článek 4

1. Druhy uvedené v příloze I musí být předmětem zvláštních opatření týkajících se ochrany jejich stanovišť s cílem zajistit přežití těchto druhů a rozmnožování v jejich areálu rozšíření.

V této souvislosti musí být brány v úvahu

a)

druhy ohrožené vyhubením;

b)

druhy citlivé vůči specifickým změnám na jejich stanovišti;

c)

druhy pokládané za vzácné s ohledem na málo početné populace nebo prostorově omezené místní rozšíření;

d)

ostatní druhy vyžadující zvláštní pozornost z důvodů specifického charakteru jejich stanoviště.

Trendy a kolísání početnosti populací musí být zohledněny jako podklady pro hodnocení.

Členské státy především označí území nejvhodnější z hlediska počtu druhů a rozlohy jako zvláště chráněné oblasti určené pro ochranu těchto druhů, přičemž vezmou v úvahu jejich požadavky na ochranu na pevnině a na moři v zeměpisné oblasti, na niž se tato směrnice vztahuje.

2. Členské státy přijmou obdobná opatření pro pravidelně se vyskytující stěhovavé druhy, které nejsou uvedeny v příloze I, přičemž vezmou v úvahu potřebu jejich ochrany na moři a na pevnině v zeměpisné oblasti, na niž se tato směrnice vztahuje, pokud jde o zimoviště, místa zastávek na jejich tahových cestách, místa, kde se tažné druhy rozmnožují a pelichají. V této souvislosti věnují členské státy zvláštní pozornost ochraně mokřadů, a zejména mokřadů mezinárodního významu.

3. Členské státy zašlou Komisi veškeré příslušné informace, aby mohla vyvinout odpovídající iniciativu s ohledem na koordinaci nezbytnou k tomu, aby území uvedená v odstavci 1 a 2 vytvořila souvislý celek, který by splňoval požadavky těchto druhů na moři i na pevnině v zeměpisné oblasti, na niž se tato směrnice vztahuje.

4. S ohledem na ochranu oblastí uvedených v odstavcích 1 a 2 přijmou členské státy vhodná opatření pro předcházení znečišťování nebo poškozování stanovišť nebo jakýmkoli rušivým zásahům, které negativně ovlivňují ptáky, pokud by mohly být významné z hlediska cílů tohoto článku. Členské státy musí rovněž usilovat o předcházení znečišťování nebo poškozování stanovišť mimo tyto chráněné oblasti.

Článek 5

Aniž jsou dotčeny články 7 a 9, přijmou členské státy opatření nezbytná k vytvoření obecné právní úpravy ochrany všech druhů ptáků uvedených v článku 1, která zejména zakáže

a)

úmyslné usmrcování nebo odchyt jakýmkoli způsobem;

b)

úmyslné ničení nebo poškozování jejich hnízd a vajec nebo odstraňování hnízd;

c)

sběr jejich vajec ve volné přírodě a jejich držení, a to i prázdných;

d)

úmyslné vyrušování těchto ptáků, zejména během rozmnožování a odchovu mláďat, pokud by šlo o vyrušování významné z hlediska cílů této směrnice;

e)

držení druhů ptáků, jejichž lov a odchyt jsou zakázány.

Článek 6

1. Aniž jsou dotčena ustanovení odstavců 2 a 3, zakáží členské státy u všech druhů ptáků uvedených v článku 1 prodej, přepravu za účelem prodeje, držení za účelem prodeje a nabízení za účelem prodeje živých nebo mrtvých ptáků a jakýchkoli snadno rozpoznatelných částí těchto ptáků nebo odvozenin.

2. Činnosti uvedené v odstavci 1 nejsou zakázány, týkají-li se druhů uvedených v příloze III části A, za předpokladu, že ptáci byli legálně usmrceni či odchyceni nebo získáni jiným zákonným způsobem.

3. Členské státy mohou u druhů uvedených v příloze III části B povolit na svém území činnosti uvedené v odstavci 1 a stanovit při tom určitá omezení za předpokladu, že ptáci byli legálně usmrceni nebo odchyceni nebo získáni jiným zákonným způsobem.

Členské státy, které chtějí udělit takové povolení, musí věc nejprve projednat s Komisí, s níž společně posoudí, zda by uvádění jedinců příslušného druhu na trh ohrozilo nebo mohlo ohrozit početnost populace, zeměpisné rozšíření nebo úspěšnost rozmnožování v celém Společenství. Pokud by toto posouzení prokázalo, že zamýšlené povolení povede z pohledu Komise k ohrožení či možnému ohrožení kteréhokoli z dotčených druhů, předloží Komise příslušnému členskému státu zdůvodněné doporučení, v němž uvede své nesouhlasné stanovisko k uvádění příslušných druhů na trh. Pokud podle názoru Komise takové riziko neexistuje, uvědomí o tom příslušný členský stát.

Doporučení Komise bude vyhlášeno v Úředním věstníku Evropské unie.

Členské státy, které vydají povolení podle tohoto odstavce, budou pravidelně ověřovat, zda jsou podmínky pro udělení takového povolení plněny.

Článek 7

1. S ohledem na početnost populace, zeměpisné rozšíření a úspěšnost rozmnožování ve Společenství mohou být druhy uvedené v příloze II loveny podle vnitrostátních právních předpisů daného státu. Členské státy zajistí, aby lov těchto druhů nenarušil úsilí o jejich zachování v oblasti jejich rozšíření.

2. Druhy uvedené v příloze II části A mohou být loveny na moři i na pevnině v zeměpisné oblasti, na niž se vztahuje tato směrnice.

3. Druhy uvedené v příloze II části B mohou být loveny pouze v členských státech, které jsou u jejich jmen uvedeny.

4. Členské státy zajistí, aby lov včetně případného sokolnictví byl prováděn v souladu s platnými vnitrostátními předpisy a v souladu se zásadami rozumného využívání a ekologicky vyvážené regulace příslušných ptačích druhů a že tento lov je u populací těchto druhů, zejména stěhovavých, slučitelný s opatřeními vyplývajícími z článku 2.

Postarají se zejména o to, aby druhy, na které se předpisy o lovu vztahují, nebyly loveny během období odchovu mláďat ani v jednotlivých stádiích rozmnožování.

V případě stěhovavých druhů se zejména postarají o to, aby druhy, na něž se předpisy o lovu vztahují, nebyly loveny během období rozmnožování nebo během období jejich návratu na hnízdiště.

Členské státy zašlou Komisi veškeré příslušné informace o praktickém uplatňování svých loveckých předpisů.

Článek 8

1. Pokud jde o lov, odchyt nebo usmrcování ptáků v souladu s touto směrnicí, zakáží členské státy užití všech prostředků, zařízení nebo metod, jimiž jsou ptáci ve velkém měřítku nebo nevýběrovým způsobem chytáni nebo usmrcováni nebo jejichž použití by mohlo způsobit vymizení druhů v určitých územích, a to zejména těch prostředků, zařízení a metod, které jsou uvedeny v příloze IV písm. a).

2. Členské státy navíc zakáží jakýkoli lov z dopravních prostředků uvedených v příloze IV písm. b) a za podmínek uvedených tamtéž.

Článek 9

1. Pokud neexistuje jiné uspokojivé řešení, mohou se členské státy odchýlit od ustanovení článků 5 až 8 z následujících důvodů:

a)

—

v zájmu veřejného zdraví a bezpečnosti,

—

v zájmu bezpečnosti leteckého provozu,

—
pro předcházení závažným škodám na úrodě, dobytku, lesích, rybářství a vodním hospodářství,

—
za účelem ochrany rostlin a živočichů;

b)

pro účely výzkumu a výuky, opětovného osídlení určitého území populací druhu nebo vysazení v původním areálu výskytu druhu a pro chov v zajetí pro tyto účely;

c)

aby v malém množství za přísně kontrolovaných podmínek a na základě výběru umožnily odchyt, držení nebo jiné rozumné využívání některých druhů ptáků.

2. Odchytky uvedené v odstavci 1 musí upřesnit

a)

druhy, na něž se vztahují;

b)

prostředky, zařízení nebo metody povolené pro odchyt nebo usmrcování;

c)

charakter rizika a časové a místní okolnosti, kdy lze takové odchylky povolit;

d)

orgán, který je oprávněn vyhlásit, že požadované podmínky nastaly, a rozhodnout, jaké prostředky, zařízení nebo metody mohou být použity, za jakých omezení a kým;

e)

kontroly, které budou prováděny.

3. Členské státy zašlou každoročně Komisi zprávu o provádění odstavců 1 a 2.

4. Na základě poskytnutých informací, a zejména na základě informací sdělených Komisi podle odstavce 3 Komise vždy dbá na to, aby důsledky odchylek uvedených v odstavci 1 nebyly v rozporu s touto směrnicí. Za tímto účelem přijme odpovídající opatření.

Článek 10

1. Členské státy podpoří výzkum a jakékoli činnosti nezbytné pro ochranu, využívání populací všech druhů ptáků uvedených v článku 1 a pro péči o ně. Zvláštní pozornost je věnována výzkumu a činnostem zaměřeným na jednotlivé body přílohy V.
2. Členské státy zašlou Komisi veškeré informace nezbytné pro přijetí odpovídajících opatření ke koordinaci výzkumu a dalších činností uvedených v odstavci 1.

Článek 11

Členské státy dbají, aby vysazování druhů ptáků, jež se ve volné přírodě na evropském území členských států nevyskytují, nepříznivě neovlivnilo místní rostliny a živočichy. V této souvislosti konzultují s Komisí.

Článek 12

1. Od 7. dubna 1981 předloží členské státy Komisi každé tři roky zprávu o provádění vnitrostátních předpisů vydaných na základě této směrnice.
2. Na základě informací uvedených v odstavci 1 vypracuje Komise každé tři roky souhrnnou zprávu. Část návrhu zprávy týkající se informací poskytnutých určitým členským státem bude předložena orgánům tohoto členského státu k ověření. Konečná verze zprávy bude předložena členským státům.

Článek 13

Uplatnění opatření přijatých na základě této směrnice nesmí, pokud jde o ochranu druhů ptáků uvedených v článku 1, vést ke zhoršení současné situace.

Článek 14

Členské státy mohou zavést přísnější ochranná opatření, než stanoví tato směrnice.

Článek 15

Přijmou se veškeré změny, které jsou nezbytné k přizpůsobení příloh I a V technickému a vědeckému pokroku. Tato opatření, jež mají za účel změnit jiné než podstatné prvky této směrnice, se přijímají regulativním postupem s kontrolou podle čl. 16 odst. 2.

Článek 16

1. Komisi je nápomocen Výbor pro přizpůsobení technickému a vědeckému pokroku.

2. Odkazuje-li se na tento odstavec, použijí se čl. 5a odst. 1 až 4 a článek 7 rozhodnutí 1999/468/ES s ohledem na článek 8 zmíněného rozhodnutí.

Článek 17

Členské státy sdělí Komisi znění hlavních ustanovení vnitrostátních právních předpisů, která přijmou v oblasti působnosti této směrnice.

Článek 18

Směrnice 79/409/EHS ve znění aktů uvedených v části A přílohy VI se zrušuje, aniž jsou dotčeny povinnosti členských států týkající se lhůt pro provedení zmíněných směrnic ve vnitrostátním právu uvedených v části B přílohy VI.

Odkazy na zrušenou směrnici se považují za odkazy na tuto směrnici v souladu se srovnávací tabulkou obsaženou v příloze VII.

Článek 19

Tato směrnice vstupuje v platnost dvacátým dnem po vyhlášení v Úředním věstníku Evropské unie.

Článek 20

Tato směrnice je určena členským státům.

V Bruselu dne 30. listopadu 2009.

Za Evropský parlament

předseda

J. BUZEK

Za Radu

předsedkyně

B. ASK

(1) Stanovisko ze dne 10. června 2009 (dosud nezveřejněné v Úředním věstníku).

(2) Stanovisko Evropského parlamentu ze dne 20. října 2009 (dosud nezveřejněné v Úředním věstníku) a rozhodnutí Rady ze dne 26. listopadu 2009.

(3) Úř. věst. L 103, 25.4.1979, s. 1.

(4) Viz část A přílohy VI.

(5) Úř. věst. L 242, 10.9.2002, s. 1.

(6) Úř. věst. L 184, 17.7.1999, s. 23.